

B. Operat katastralny 60...123

60.	Po odpowiednim przystosowaniu zebranego materiału do wymaganych potrzeb przystąpiono do sporządzenia właściwego operatu katastralnego, mającego w przyszłości służyć do corocznego wymiaru podatku, gruntowego i budynkowego. Operat katastralny składa się z dwóch części a mianowicie: a) z planów wzgl. map b) z operatu pisarskiego wzgl. ksiąg i akt.	Wstęp.
-----	---	--------

B.I. O mapach katastralnych, 61...81

Uwagi ogólne

61.	Mapy katastralne są planami sytuacyjnymi. Dają one obraz położenia i kształtu granic własnościowych, granic kultur i bonitacji oraz położenia budynków: natomiast nie wykazują rzeźby terenu (nie podają przebiegu warstwic),	Uwagi ogólne.
-----	---	---------------

Podziałka map

62.	Pierwotne mapy katastralne sporządzone są w różnych podziałkach. Spotyka się mapy w podziałkach 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:2 500, 1:3000, 14000, 1:5000 i innych. Według ostatnich, przepisów sporządza się mapy zasadniczo w podziałce 1:1000. Obok tego dopuszczalne są podziałki 1:500 przy małych, 1:2500 przy średnich i 1:5000 przy bardzo dużych parcelach,	Podziałka map.
63.	Mapy sporządzone są oddzielnie dla każdego obrębu. Obręby ponumerowane są w kolejności alfabetycznej w każdym powiecie z osobna.	

Obręb, enklawa

64.	W pojęciu katastralnym słowo "obręb" oznacza pewną zwartą grupę większego obszaru gruntów, przedstawionych na jednej mapie i zamkniętych naturalnymi granicami jak np. drogami, rzekami, potokami, rowami, miedzami granicznymi itp. Obręb jest więc jednostką kartograficzną.	Obręb, enklawa
65.	Jakkolwiek nazwa obrębu zwykle pokrywa się z nazwą danej gminy, to nie zawsze można uzgodnić granic obrębu z granicami gminy, a to z tego powodu, iż granice gminy wskutek przegminowań ciągle się zmieniają, jak również z powodu likwidacji enklaw, które wprawdzie już nie istnieją, istniały jednak w chwili zakładania katastru i cały szereg lat później. Wobec powyższego na mapie jednego obrębu uwidoczniono być mogą grunta, przynależne administracyjnie do kilku gmin i odwrotnie, grunta przynależne administracyjnie do jednej gminy, uwidocznione być mogą na mapach kilku obrębów.	
66.	Enklawa jest to jedna lub kilka posiadłości, przynależnych administracyjnie do pewnej gminy, a otoczonych ze wszystkich stron posiadłościami należącymi do innej gminy.	

Podział na karty

67.	Zależnie od wielkości obrębu mapa podzielona jest na odpowiednią ilość kart względnie arkuszy. Karty mają jednolity format w rozmiarze 1000 x 666 mm. Granice kart zamykają się, podobnie jak przy obrębach granicami naturalnymi. Karty przenieumerowane są kolejno wewnątrz danego obrębu,	Podział na karty.
-----	--	-------------------

Onumerowanie parcel

68.	Na poszczególnych kartach każda z parcel ma swój odrębny numer.	Onumerowanie parcel
69.	Numerację parcel przeprowadza się dla każdej poszczególnej karty danego obrębu z osobna, czyli na każdej karcie rozpoczyna się od Nr 1, idąc kolejno od kierunku północnego lub północno-zachodniego zgodnie z ruchem wskazówki zegara, przy czym zachowana być winna kolejność numerów wewnątrz działek.	

Parcela

70.	Pod określeniem parcela (dla odróżnienia działki lub posiadłości) rozumie się pewien obszar gruntu, który należy do jednego właściciela, położony jest w całości na jednej niwie i w tej samej gminie oraz stanowi jeden rodzaj uprawny (użytek).	Parcela.
-----	---	----------

Działka

71.	Działka jest to obszar gruntu, składający się z kilku parcel o różnych rodzajach uprawy (użytkach), w zwartej grupie, należący do jednego właściciela, stanowiący w księdze wieczystej samoistny obiekt prawny i położony w całości na jednej niwie i w jednej gminie.	Działka
-----	--	---------

Posiadłość

72.	Posiadłość jest to obszar gruntu, składający się z jednej lub kilku parcel lub działek, należący do jednego właściciela i stanowiący w księdze wieczystej całość danego wykazu hipotecznego. Jedna posiadłość położona być może w kilku niwach a niekiedy nawet w kilku gminach.	Posiadłość
73.	Z powyższego wynika, iż w pewnych wypadkach parcela lub działka mogą być równocześnie posiadłością. Zachodzić to będzie wtenczas, gdy całość danego wykazu hipotecznego składać się będzie z jednej parceli lub jednej działki.	

Kolejność numeracji parcel

74.	Najpierw numeruje się wszystkie użytki uprawne a w końcu publiczne drogi i wody. Ostatni numer zwykłych użytków podkreślony jest jeden raz np. <u>112</u> , zaś ostatni numer użytków publicznych dwa razy np. <u>116</u> . Numer parceli dwa razy podkreślony (w niniejszym wypadku <u>116</u>), powiada nam, iż na danej karcie uwidocznionych było pierwotnie 116 parcel względnie całość karty obejmowała 116 parcel.	Kolejność numeracji parcel.
-----	--	-----------------------------

Przenumerowanie i nowa numeracja parcel

75.	Następujące wypadki są powodem dalszej numeracji parcel: a) jakiegokolwiek zmiany w kształcie parceli na skutek podziału, regulacji granic, łączenia parcel, sprostowania błędów materialnych b) przełożenie granic obrębów lub kart c) sprostowanie powierzchni d) nowopowstałe parcele.	Przenumerowanie i nowa numeracja,
-----	---	-----------------------------------

Przenumerowanie parcel przy podziałach

76.	Gdy następuje podział lub zmiana w kształcie pewnej parceli, wtedy nowo powstałe parcele otrzymują nowo numery w porządku arytmetycznym, przy czym rozpoczyna się od numeru następnego po numerze ostatniej parceli na danej karcie wpisując go do licznika, zaś pod nim, w mianowniku wpisuje się numer parceli, która uległa zmianie. Przykład: pierwotna parcela 85 podzielona została na dwie części. Ostatnia parcela na odnośnej karcie miała nr <u>116</u> . Parcele powstałe z Pierwotnej parceli 85 otrzymują wobec tego Nr. 117/85 i 118/85.	Przenumerowanie parcel przy podziałach.
-----	--	---

Przenumerowanie parcel z powodu przełożenia granic

77.	Parcele przeniesione z różnych przyczyn (przełożenie granicy obrębu lub karty itp.) z jednej karty na drugą, otrzymują również nowy numer na karcie, na którą zostały przeniesione i tak: w liczniku następny numer danej karty, do której zostały przeniesione, zaś w mianowniku numer sąsiedniej parceli z dopiskiem litery „o” np. 119/o.14. Litera „o” oznacza skrót: numer orientacyjny,	Przenumerowanie parcel z powodu przełożenia granic.
-----	---	---

Odcinki bonitacyjne

78.	Gdy użytek wewnątrz jednej parceli składa się z kilku klas względnie odcinków bonitacyjnych, wtedy granice poszczególnych odcinków dla odróżnienia od innych granic, uwidacznia się na mapie kolorem zielonym.	Odcinki bonitacyjne
-----	--	---------------------

	Rodzaj uprawy (użytku) i klasę wpisuje się również kolorom zielonym.	
--	--	--

Tytuł map

79.	Na każdej karcie mapy umieszczony jest, zwykle w lewej górnej krawędzi arkusza, tytuł (opis) mapy. Tytuł winien zawierać nazwę powiatu, nazwę i numer kolejny obrębu, numer karty z podaniem ogólnej ilości kart całego obrębu, podziałkę i pochodzenie mapy.	Tytuł map.
-----	---	------------

Kolorowanie map

80.	Niektóre użytki są w mapach zakolorowane i tak: drogi, ulice, koleje itp. grunta o charakterze publicznym pomalowano są kolorom brązowym (sienna), rzeki, potoki, jeziora itp. kolorom błękitnym (błękit pruski), gmachy publiczne kolorem ciemno czerwonym (karmin), budynki mieszkalne kolorem jasno czerwonym (karmin rozwodniony), inne budynki kolorem szarym (sepia). Granice państwowe, powiatowe, obrębowe i gminne podmalowano są obwódką koloru zielonego, zaś granice kart mapy obwódką koloru fioletowego.	Kolorowanie map.
81.	Od czasu sporządzania odbitek litograficznych zaniechano podmalowania map oryginalnych ze względów praktycznych. Koloruje się tylko mapy ewidencyjne, czyli czystorysy. (68)	

B.II. Mapy w szczególności, 82...92

82.	Do całości operatu mapowego należą 3 różne rodzaje map, a w szczególności: a) mapy pierwotne wzgl. oryginalne b) mapy ewidencyjne wzgl. czystorysy c) mapy uzupełniające (odrysy map).	
-----	---	--

Mapy pierwotne i oryginalne

83.	Mapy pierwotne wzgl. oryginalne są to mapy sporządzone w latach 1861 - 1865 w celu założenia katastru z zebranego wówczas materiału mapowego lub też, z powodu braku takiego, wykonane na podstawie osobnych pomiarów i wreszcie mapy, sporządzone na podstawie pomiarów wykonanych w latach późniejszych. Map tych zasadniczo nie uzupełnia się względem zachodzących zmian; zawierają one stan pierwotny, czyli stan z czasu ich sporządzenia. Uzupełnia się je w sporadycznych wypadkach - w ołówku - i to wtedy, gdy sporządza się, z nich szpilkowano odrysy, które to odrysy, po wkreśleniu do nich najnowszych zmian, stanowią t. zw. mapy uzupełniające.	Mapy pierwotne i oryginalne.
-----	--	------------------------------

Przechowanie map pierwotnych

84.	Mapy pierwotne, jako dokumenty podstawowe, należą do Archiwum Katastralnego w Urzędzie II instancji i tam bywają przechowywane (189, 192a).	Przechowanie map pierwotnych
-----	---	------------------------------

Mapy ewidencyjne

85.	Mapy ewidencyjne wzgl. czystorysy są to szpilkowane kopie map pierwotnych wzgl. oryginalnych, uzupełniane stale do najnowszego stanu. Uzupełnia się je na podstawie map uzupełniających, przy czym wszelkie uzupełnienia uskutecznia się tuszem czerwonym.	Mapy ewidencyjne.
-----	--	-------------------

Przeznaczenie map ewidencyjnych i sposób ich przechowania

86.	Mapy ewidencyjne przeznaczone są do użytku służbowego w Pow. Ref. Pomiarów i służą do obsługi stron, (196 c)	Przeznaczenie map ewidencyjnych i sposób ich przechowania.
87.	Pierwotnie mapy ewidencyjne oprawione były w atlasy. Ze względu jednak na niewygodę, atlasy zostały rozłożone na składniki i mapy przechowuje się obecnie pojedynczo.	
88.	Od pewnego czasu unika się przekłuwania map pierwotnych celem sporządzenia map ewidencyjnych stosując sposoby litograficzne (cynkodruk). (81)	

Mapy uzupełniające i ich przeznaczenie

89.	Do uzupełnienia map ewidencyjnych, a w razie potrzeby także do uzupełnienia map pierwotnych, służą mapy uzupełniające. Są to szpilkowane odrisy map pierwotnych, potrzebne do przeprowadzenia w operacie katastralnym zmian co do kształtu parceli wynikłych na skutek podziału, regulacji granic, łączenia parcel itp. Odrisy, po wkreśleniu do nich zmian, stanowią część składową danego operatu pomiarowego, a po ostatecznym przyjęciu wyników pomiarowych do operatu katastralnego, są dokumentami. Od chwili przyjęcia operatu do katastru, odrisy noszą nazwę map uzupełniających. (I43b)	Mapy uzupełniające i ich przeznaczenie.
90.	Wkreślenia zmian do odrysów (map uzupełniających) uskutecznia się tuszem czerwonym. (151)	

Format odrysów

91.	Odrisy (mapy uzupełniające) sporządza się na dobrym, trwałym papierze rysunkowym w formacie całego arkusza mapy (1000 x 666 mm), a w razie potrzeby w formacie 1/2 lub też 1/4 arkusza.	Format odrysów.
-----	---	-----------------

Przechowanie map uzupełniających

92.	Mapy uzupełniające pozostają w ciągu roku w Pow. Ref. Pom., a po zamknięciu rocznym oraz sprostowaniu map ewidencyjnych (czystorysów) przesyła się j wraz z innymi aktami do Archiwum, gdzie pozostają w przechowaniu* (180,189, 192b).	Przechowanie map uzupełniających.
-----	---	-----------------------------------